

noy 7677

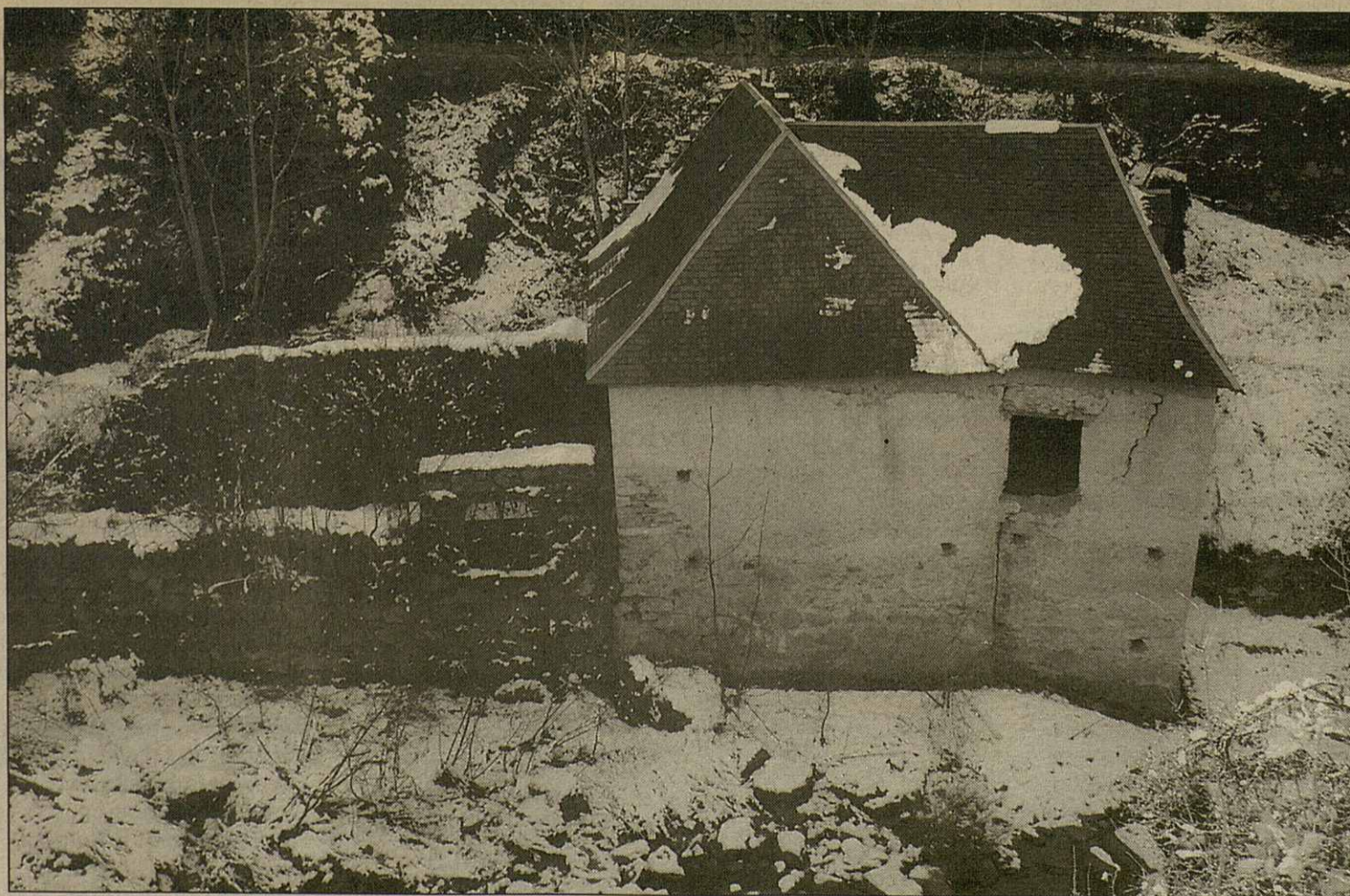
AUÏÉ

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI **A V U I**

DISSABTE
6 DESEME
DE 2003
N. 91

Era Mòla de Betren s'incorporarà ath hilat museïstic dera Val d'Aran Conselh e pedania de Betren signaràn un convengut era pròplèu setmana

UPAD
CEDOC
DIPÒSIT
E. Sival

coordinacion tecnica der immòble e era aportacion economica anarà en foncion der acòrd que se prengue ena comission de seguiment deth convengut.
Era pedania assumirà, enter

Era Mòla de Betren, damb quate pèires, ei era mès grana de totes es que i a en Aran

d'autres causes, es decisions tecnicas que prene eth govèrn aranés entad açò qu'ei ad aguest encastre.
En formar part deth hilat museïstic d'Aran, era Mòla de Betren aurà d'èster restaurada e apraiada entà recèber visites, en tot reproduir çò que siguec era bastissa e era importància qu'auèc entath desenvolopament dera localitat.
Ena actualitat s'amie a tèrme un trabalh de recèrca sus es mòles araneses, donques era informacion ei lèu lèu inexistentia.

Era Mòla de Betren ei plaçada ath cant der arriu Garona

Redaccion
Betren (CASTIÈRO)

Era Mòla de Betren passarà a integrar-se en hilat museïstic dera Val d'Aran dempús qu'era pròplèu setmana se signe un convengut, enter eth Conselh Generau e era Entitat Menor Descentralizada de Betren, entara sua gestion.
Aguesta Mòla ei era mès grana de totes es deth parçan ja que

compde damb quate pèires entà mòler. Es mòles apertien ara edat mieja e son documentades en sègle XVII e XVIII. Subergessen

per'mor qu'èren vitales entara economia tradicionau aranesa. Era propietat ère totaument publica e s'arrendauen pendent

un periòde entara sua espleita. Eth Conselh Generau, un còp signat eth convengut, assumirà es trabalhs de direccion e

Aguesta setmana en

AUÏÉ

**Torisme Val d'Aran
organize ua jornada
sus torisme exterior
damb empresaris e
comerçants aranesi**

**Es pompièrs
celebren era sua
hèsta e omenatgen
a Francisco
Medialdea**

Aigüestòrtes anóncie entath 2004 inversions de mès d'1 milion d'€

Vielha melhorará era zòna deth parc dera Fabrica dera Lan e Naut Aran eth camin de Ruda

Redaccion
VIELHA (Castièro)

Eth plen deth Patronat deth Parc Nacionau d'Aigüestòrtes presentèc compdes, eth darrèr dimèrcles ena localitat de Boi, deth pressupòst entar an 2004 qu'ascen un milion cent mil èuros.

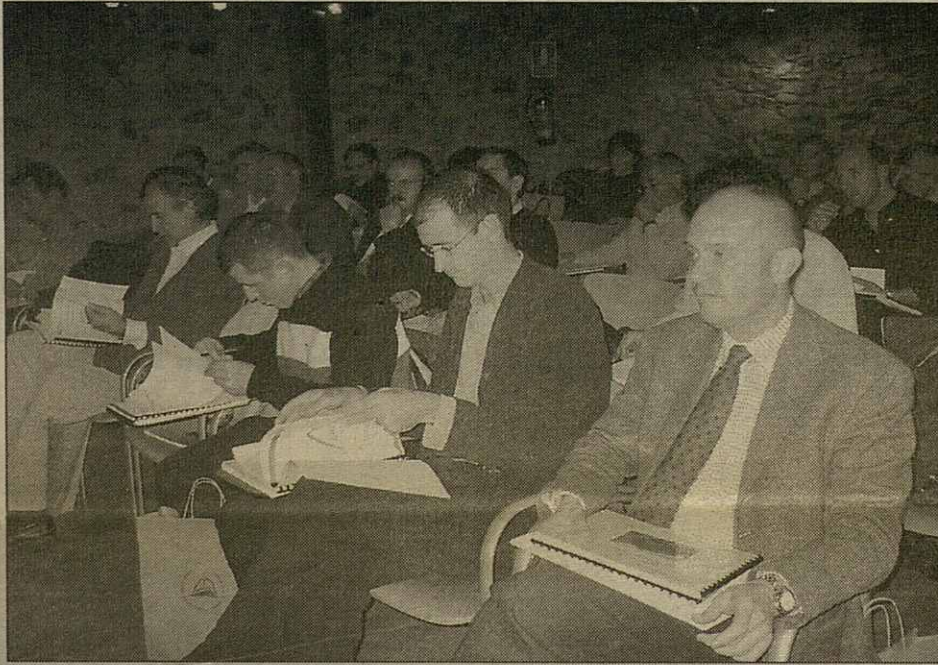
2004, se redacten es projèctes de parcatge d'Espòt, se bastisque era depuradora Ventosa e Calvell e un centre d'interpretacion en València d'Àneu. D'autes des inversions corresponderien ara estabilizacion de tèrraplens ena pista Mainèra, era melhora des abitats dera Val de Tòr, era installacion de punts

d'informacion automatics, er aqueriment de nauvi veïculs e era reposicion deth centre informatiu d'Aigüestòrtes. Eth Patronat demorará ara pròplèu amassada entà presentar totes es sollicituds sus era prepausa de revision des termières deth Parc. Rebremem qu'Aran demanèc gèsser dera periferia deth madeish.

Aran aurà de demorar encara entara revision des termières deth Parc

Es municipis dera Val d'Aran representadi en Parc, Vielha Mijaran e Naut Aran, non se'n beneficiaràn guaire des inversions, donques son proprietari de part dera zòna periferica. Totun, quauques ues des inversions previstes corresponen, entad açò qu'ei a Vielha, ara melhora deth Parc ena zòna dera Fabrica dera Lan a on ei previst destinar-i ath torn de 20500 èuros. Naut Aran, pera sua part, receberà 70000 èuros entà acondicionar eth camin dera Val de Ruda.

Eth Patronat a previst, que pendent eth

Eth plen deth patronat s'amassèc ena casa deth Parc en Boi

Bracs

Jornades sus mercats emissors entà empresaris e comerçants aranesi

■ Es empresaris e comerçants aranesi an podut conéisher es vicissitudes deth torisme estrangèr dempús d'amassar-se en Vielha, deluns passat, damb es directors que Torisme de Catalonha a dehòra deth Principat. Er èster de promocion toristica catalan compde damb cinc centres en Londres (Reiaume Unit e Irlanda), Moscòu e Kiev (Païsi der Èst), París (França), Brussèles (Païsi Baishi), Estocolme (Païsi Nordics). Pendent era jornada poderen escambiar opinions e coneishements damb es empresaris aranesi. Es directors toristics expliquèren as interessats, quin ei eth perfil deth torista deth país a on an plaçada era oficina d'informacion, per miei d'enquèstes e estudis que dempús se meten en coneishement der empresariat catalan entà qu'aguest aplique eth perfil de promocion corrècte e atau atrèir eth torisme deth país qu'interèsse. Ena jornada, celebrada en Parador de Vielha, es empresaris dera Val d'Aran s'entrevistèren damb es directius, per periòdes de mieja ora, entà escuèlher un maxim de tres destinacions des cinc punts dera geografia europèa. Es mercats causits pes empresaris sigueren França e Benelux (Belgica, Luxemborg e Olanda). Aquesta jornada, que siguec ben avalorada per Torisme Val d'Aran, se celèbre tanben un còp ar an en Girona, era Còsta Daurada, es Tèrres der Èbre, en Tèrres de Lhèida e Barcelona. Era jornada de deluns tanben compdèc damb representants der empresariat des parçans vesins com eth Palhars Sobirà e era Alta Ribagòrça.

Agenda

CONVOCATÒRIES Vielha

■ Torisme Val d'Aran a convocat, tath pròplèu dia 15 de deseme, era sua abituau Assemblada Generau. Mès informacion 973 64 06 88.

EXPOSICIONS Arties

■ Enquiath 25 de gèr se pòt visitar era exposicion collectiua d'art "Romanic e paisatges des Pirenèus". Tres artistes damb tematiques desparières mòstren era sua vision deth Pirenèu ena glèisa de Sant Joan d'Arties. De dimars a dimenge des 17'00 enquiás 20'00 ores.

Vielha

■ Enquiath 14 de deseme ena sala d'exposicions dera Caixa Catalunya,

mòstra d'òlis de Sonsoles Oteyza. Mòstra dubèrta toti es maitins des 10'00 enquiás 14'00 ores e des 17'30 enquiás 20'30 ores, tanben es hestius.

Vielha

■ Er artista Joan A. Escribà expause enquiath 20 de deseme era sua colleccion de pintures d'Aran, ena sala d'exposicions der ajuntament de Vielha. Era mòstra se poirà visitar des 18'00 enquiás 21'30 ores.

Servicis

CONSELH GENERALU	973 64 18 01
OFEA (FOMENT ARANÉS)	973 64 00 92
TORISME VAL D'ARAN	973 64 06 88
MOSSOS D'ESQUADRA	973 35 72 85
GUARDIA CIVIL	973 64 00 05
POMPIÈRS D'ARAN	973 64 00 80
ESPITAU VAL D'ARAN	973 64 00 06
FUNERÀRIA	973 64 23 39
BURÈU TORISME VIELHA	973 64 01 10
CORRÈUS	973 64 09 12
NOTARIA	973 64 01 11
RECAPTACION IMPÒSTI	973 64 02 78
MUSÈU D'ARAN	973 64 18 15
AUÉ (REDACCION)	973 64 30 51
GREMI D'HOSTALERIA	973 64 06 01
LORDÈRES	973 64 18 01

GASTIÈRO

Es Ostalèrs estúdien bastir pisi entàs trabaldadors

Redaccion
VIELHA

Era Junta deth Grèmi d'Ostalaria dera Val d'Aran se mostrèc cossent en un terren, propietat d'Endesa, plaçat en Mijaran, entà bastir-i pisi tutelats de loguèr entàs trabaldadors dera ostalaria.

Segontes Jose A. Serrano, president deth Grèmi, "didem òc, mès prumèr auram d'arténher un compromís damb era empresa e s'an de cercar es sòs". Aquesta iniciativa der ajuntament

Eth terren a on se vòu bastir ei propietat d'Endesa

de Vielha e eth Grèmi d'Ostalaria permeterà bastir un totau de 100 lotjaments entà auberjar as trabaldadors deth sector. Era condicion indispensable entà qu'er ajuntament modifique era norma, ara quau s'acuelh actuaument eth terren d'Endesa, e que permeterà bastir sus es 4000 mètres quarrats ues 21 cases unifamilhars ei qu'aguestes siguen destinades exclusiuament entàs trabaldadors dera ostalaria. Er alcalde de Vielha, Joan Riu, se mostrèc satisfèt peth hèt qu'era idroelectrica accedisque a vèner o deishar eth terren ath Grèmi en tot auer en compde aguest objectiu. Totun aurà de dar garantias ath consistòri que jamès s'utilizaràn entà un aute tipe de residència.

GASTIÈRO

Es pompièrs mostrèren es naues tendes d'assisténcia medica as autoritats

AUÉ

Es Pompièrs celèbren era hèsta en aunor ara sua patrona Santa Barbara

Presenten dues naues tendes d'emergéncia e equipaments entà atier herits en quinsevolha situacion

Redaccion
VIELHA

Es pompièrs d'Aran presentèren, dijaus passat, damb motiu dera hèsta en aunor ara sua patrona Santa Barbara un nau equipament d'emergéncia entà atier herits en quina situacion que sigue. Sage de dues tendes de campanha de 32 mètres quarrats cada ua, provedides de tot tipe de materiau sanitari entà

poder classar as herits per categories segontes era sua gravetat e balhar-les uns prumèrs auxiliis enquia que non siguen trasladats tar espitau mès pròxim. Eth Director Generau de Pompièrs e Proteccion Civila, Joan Canalies, didec que damb aguesta dotacion se pòt avalorar era situacion tamb mès detalh "e dauant d'un cas extrèm atier a grana escala as possibles

victimes d'un accident". Era hèsta de Santa Barbara compdèc damb era preséncia deth Sindic Carlos Barrera, eth conselhèr d'Agricultura en foncions, Josep Grau, eth secretari de Seguretat Publica, Brauli Duart, e eth Director Generau d'Emergències dera Generalitat, Ramon Bonastre, ath delà de d'autes personalitats dera Val d'Aran. Es pompièrs hestegèren era sua

patrona en parc de Vielha. Peth maitin se heren a entèner, damb es sirenes, pes pòbles aranesi. Ara seguida, era missa pendent era que se hec ua minuta de silenci en memòria de toti es pompièrs defuntats. Un còp ena casèrna, e dempús des parlaments des autoritats se condecorèc a títol postum a Francisco Medialdea mòrt recentament en accident. Fin finau s'aufric un aperitiu.

GASTIÈRO

Nèish ena Val d'Aran eth prumèr club dedicat as espòrts de gèu

Redaccion
VIELHA

Damb era intencion d'agranir era aficion enes disciplines sus gèu s'a creat ena Val d'Aran eth CEGVA. Aquesta naua institucion esportiva vòu balhar as visitants mès aufèrta ludica entà complementar atau es dies d'esquí. Eth club compde damb 70 sòcis e 38 patinadors venguts dera

escòla deth Palai de Gèu. Eth sòn gran objectiu ei arténher de formar ua equipa de curling e de hoquei sus gèu. Hè quinze dies, eth CEGVA participèc ena prumèra pròva dera "Lliga Catalana de patinatge artistic" a on maugrat eth sòn debut mostrèren un naut nivèu competitiu, donques es integrants deth club pugèren ath pòdium ena màger part des categories.

Eth CEGVA participèc era darrèra dimenjada en IVau Open d'Andorra celebrat ena pista de gèu de Canillo

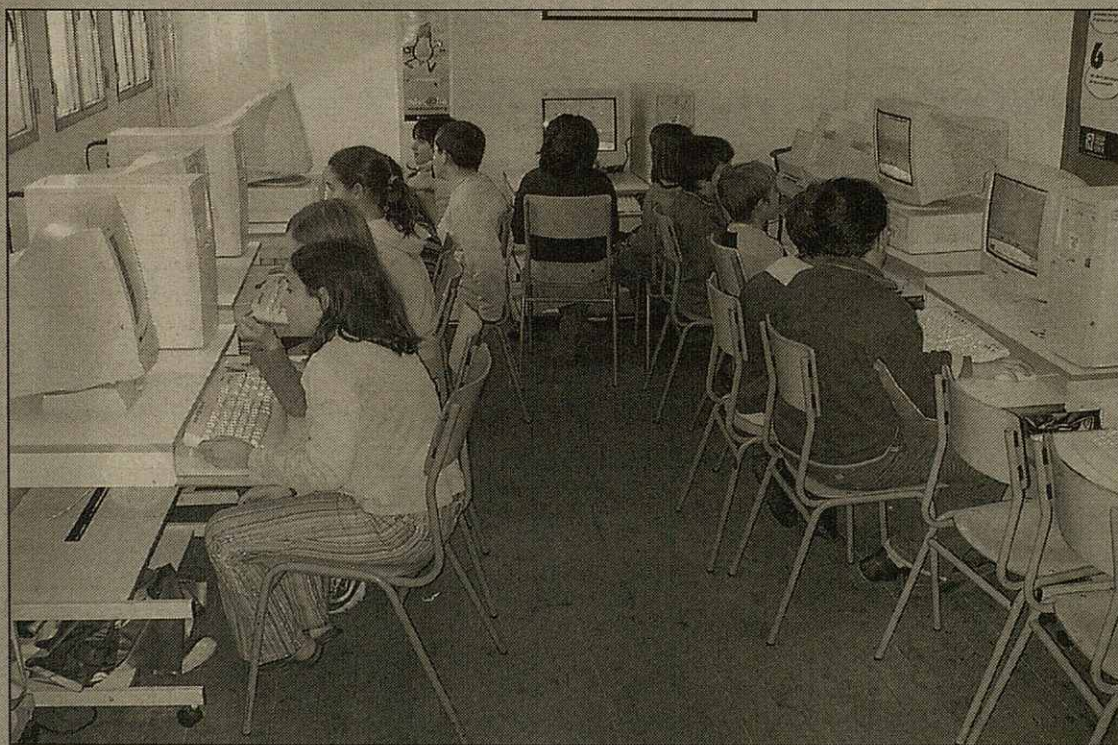
ara que i èm

Jusèp Lois Sans

Constitucion

Vint-e-cinc ans de Constitucion e debat sus era sua reforma. Es circumstàncies qu'auiem en temps dera sua redaccion non son es madeishes. Auien passat tres ans dera mòrt de Franco, e s'elaborèc sus era sua eréncia. Es persones qu'ara an mens de 40 ans non poderen ne votar ne opinar. Es fòrces socials an cambiat, era situacion economica a melhorat, eth regim de libertats s'a assolidat, era tendéncia territoriala a mostrat besonhs diferents, eth comportament democratic ei fòrça extens, ...

Ua bona quantitat de persones qu'en aqueth temps èren joeni o que non auien neishut s'an incorporat ara ciutadania, es estructures e es valors càmbien damb mès rapidesa que jamès ath long dera istòria. Er ensej dera ciutadania, en ua societat democratica, a de cercar era forma lajuèra d'adaptar era norma e eth poder ara volentat collectiva. Non ei cambiar per cambiar, se non adaptar e melhorar. Tanben cau cambiar er Estatut pr'amor qu'entre d'autes causes, a d'includir un tractament mès clar e generós envers era identitat aranesa e er autogovèrn dera Val d'Aran. Era Constitucion a de deishar clar eth poder decisiu des comunitats istoriques, País Basc e Catalonha, era sua capacitat de hèr referendums (sense besonh de menaces de preson) e a de dar eth madeish nivèu d'oficialitat ath castelhan qu'ath catalan, ath galhègo, ath basc e ar occitan. Er aranès e era identitat aranesa an d'èster emparades pera Constitucion. Alemanha a reformat era sua Constitucion a un promiei d'un viatge cada dus ans. Estats Units a hèt mès de 25 emmenes en 200 ans. Era Constitucion de Belgica de 1994 ja a rebut 13 modificacions. Motius politics e socials dièrsi aconselhen ua reforma. Non cau auer pòur.

Es jornades de salut entath joen se celebrèren en CEIP Garona de Vielha

AUÉ

Jornades de salut entà 360 escolans deth CEIP Garona

Redaccion
VIELHA (Castièro)

Era salut dera gent joena tornèc a èster actualitat aguesta setmana en un ensai mès, per part deth Departament de Joenessa deth Conselh qu'amassa damb eth SAS e eth CEIP Garona s'agen de melhorar era formacion des abits des escolans.

Mès de 360 mainatges deth collègi public Garona participèren, pendent tres dies, enes jornades "Joen tamb Salut". Es escolans de cicle iniciu ac heren en tot trabalhar tèmes restacadi damb abits alimentaris e salut bocadentau, matèries des quaus tanben se'n beneficièren es de cicle miei, qu'ath delà higeren ena agenda activitats d'exercici fisic.

Entad açò qu'ei a cicle superior, es activitats virèren ath torn der alcoolisme, eth tabaquisme e es relacions sexuaus, tèmes d'actualitat que preocupen fòrça pr'amor des malauties que se pòden contrèir.

"Auem d'arténher qu'aguestes jornades

Abits alimentaris,
salut bocadentau,
alcoolisme,
tabaquisme e
relacions sexuaus
centren es jornades

se desvolopen cada an entà qu'eth nòste joen sigue ben informat des malauties que se pòden aquerir se non se prenen mesures e, per aute costat, s'a de hèr que creiguen ena prevencion", expliqèc eth responsable deth Departament de Joenessa, Alex Mòga.

Pendent es tres dies de jornades s'an desvolopat activitats restacades damb es tèmes mès ensús mentadi coma con-

feréncias, jòcs participatius, espacis de lectura e audiovisuaus, era projeccion d'ua pellicula de diboishi animats, "Osmosis Jonis", qu'explique un hèt adaptat ara realitat actua.

Era intencion deth Departament de Joenessa ei transladar aguestes jornades ara rèsta de centres d'ensenhament dera Val d'Aran. "Avaloram plan positivament aguesti tres dies, mès auem d'arténher que toti es joeni i poguen participar", ditz Mòga.

Eth Departament de Joenessa contunhe en tot persutar ena importància dera salut enes joeni en tot publicar guides, hèr estudis e enquèstes que permeteràn definir un perfil deth joen actua d'Aran. Hè dus ans se hec ua pròva pilòt en Institut d'Ensenhament Segondari e, dempús dera bona acceptacion des escolans participaires e deth professorat, se trabalhe en tot premanir ua naua jornada entar an 2004.

DAMB ERA COLLABORACION DETH DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA DERA GENERALITAT DE CATALUNYA E DETH CONSELH GENERAU D'ARAN

